

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
SO-III.431.5.2018**

Olsztyn, 23 października 2018 r.

**Pan
Piotr Zwaliński
Wójt Gminy Dąbrówno
ul. Kościuszki 21
14-120 Dąbrówno**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Gminy Dąbrówno z siedzibą przy ul. Kościuszki 21, 14-120 Dąbrówno, NIP: 7411067937, REGON: 000532820.

W okresie objętym kontrolą oraz w czasie prowadzenia kontroli funkcję Wójta Gminy Dąbrówno (kierownika jednostki kontrolowanej) pełnił Pan Piotr Zwaliński, który stanowisko to objął 1 grudnia 2014 r.

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

- 1) Maciej Jurzyński – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu kontrolnego, posługujący się legitymacją służbową nr 4/2015 wydaną przez Dyrektora Generalnego ww. Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.690.2018 z 4 września 2018 r. wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego (*akta kontroli s. 16*);
- 2) Magdalena Michalczewska – starszy inspektor wojewódzki, członek zespołu kontrolnego, posługująca się legitymacją służbową nr 69/2018 wydaną przez Dyrektora Generalnego ww. Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.691.2018 z 4 września 2018 r. wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego (*akta kontroli s. 17*).

Czynności kontrolne przeprowadzono 17 września 2018 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod nr 4/2018.

Przedmiotem kontroli była realizacja w okresie od 1 sierpnia 2017 r. do 31 lipca 2018 r. przez Urząd Gminy Dąbrówno zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w obszarze ewidencji ludności i dowodów osobistych.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2234) w związku z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1464) i art. 4 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1382 ze zm.).

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu Gminy Dąbrówno, zadania związane

z wydawaniem i unieważnianiem dowodów osobistych należą do zakresu działania Urzędu Stanu Cywilnego (dalej jako USC). Bezpośredni nadzór nad tą komórką organizacyjną sprawuje Wójt Gminy Dąbrówno. Na stanowisku Kierownika USC zatrudniona jest Pani Nina Oflenda, która w USC pracuje od 1 października 2011 r. Pracownik wykonuje wszystkie zadania związane z rejestracją stanu cywilnego oraz zmianą imion i nazwisk, a ponadto zadania związane z wydawaniem i unieważnianiem dowodów osobistych. Z kolei zadania dotyczące ewidencji ludności należą do zakresu działania Referatu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich. Funkcję kierownika Referatu sprawuje Sekretarz Gminy Dąbrówno, Pani Grażyna Halkiewicz. Do jej zadań należy m.in. wykonywanie funkcji zwierzchnika służbowego wobec pracowników bezpośrednio jej podległych. Sprawy ewidencji ludności realizuje inspektor ds. obywatelskich. Na tym stanowisku od 1 października 2006 r. zatrudniona jest Pani Jolanta Gat. Pracownik realizuje także inne zadania gminy (m.in. prowadzenie rejestru wyborców oraz sporządzanie spisów wyborców). Pracownik podlega bezpośrednio Sekretarzowi Gminy. W czasie nieobecności Kierownik USC i inspektor ds. obywatelskich zastępują się wzajemnie w kontrolowanym obszarze spraw. Nadmienić należy, że niektóre zapisy w regulaminie organizacyjnym Urzędu i w zakresach czynności pracowników są nieaktualne, ponieważ odsyłają do nieobowiązującej ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, wskazują na prowadzenie ewidencji wydanych i unieważnionych/utraconych dowodów osobistych, zastąpionej 1 marca 2015 r. przez RDO, albo zawierają nieaktualne zadania (np. prowadzenie kartotek alfabetycznych ewidencji ludności). Zapisy te należałoby zaktualizować (*akta kontroli s. 28-46*).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

I. Realizacja zadań w zakresie dowodów osobistych.

1. Wydawanie dowodów osobistych.

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Gminy Dąbrówno złożono 717 wniosków o wydanie dowodu osobistego. Badaniem objęto 80 wybranych spraw – po 20 spraw wszczętych na wnioski złożone we wrześniu i grudniu 2017 r. oraz w marcu i czerwcu 2018 r., tj. 11,15% wszystkich spraw. Ustalono następujące przyczyny ubiegania się o dowód osobisty w zbadanych sprawach:

- upływ terminu ważności – 60 przypadków,
- pierwszy dowód – 16 przypadków
- zmiana danych zawartych w dowodzie – 2 przypadki,
- uszkodzenie dowodu – 1 przypadek,
- utrata dowodu – 1 przypadek.

Z ustaleń kontroli wynika, iż wnioski były składane i realizowane zgodnie z przepisami ustawy o dowodach osobistych oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu. Za osoby małoletnie wniosek składał i podpisywał jeden z rodziców. W takim przypadku pracownik zamieszczał na wniosku stosowną adnotację o danych rodzica składającego wniosek. Pracownik zamieszczał również adnotację o sposobie ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o dowód, przy czym w wielu przypadkach wnioskowania z powodu upływu terminu ważności dotychczasowego dokumentu w rubryce „adnotacje” pracownik wpisywał rejestr PESEL, RDO oraz serię i numer okazanego dowodu osobistego. W świetle § 9 ust. 1, 2 i 4 ww. rozporządzenia, tożsamość osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego ustala się na podstawie przedłożonego przez wnioskodawcę dotychczasowego dowodu osobistego lub ważnego dokumentu paszportowego. Jeżeli osoba ubiegająca się o wydanie dowodu osobistego

nie posiada żadnego z tych dokumentów, organ gminy ustala jej tożsamość na podstawie danych zawartych w dostępnych rejestrach publicznych. Organ gminy na wniosku odnotowuje w formie adnotacji sposób ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego. Zatem w przypadku, gdy wnioskodawca posiada dotychczasowy dowód osobisty i okazuje go przy składaniu wniosku o wydanie nowego dokumentu, nie ma potrzeby zamieszczania w rubryce „adnotacje” zapisu także o rejestrze PESEL i RDO, bo w tym przypadku rejestry nie stanowią podstawy do ustalenia tożsamości.

Dowody osobiste pracownik kontrolowanej jednostki wydawał wnioskodawcom wyłącznie za pokwitowaniem na formularzu zgodnym ze wzorem stanowiącym załącznik nr 4 do ww. rozporządzenia. Osoba odbierająca dowód składała czytelny podpis na formularzu odbioru. Za małoletnich dowód odbierał rodzic, który złożył wniosek albo sam małoletni, jeżeli miał ukończone 13 lat (*akta kontroli s. 138*).

Przeprowadzona analiza dokumentacji dowodowej wykazała ponadto, że w jednej sprawie (nr 2815022/2017/8667997/01) jako datę odbioru dowodu osobistego Kierownik USC zarejestrował w RDO 20.09.2017 r. zamiast 27.09.2017 r. (data wskazana w formularzu odbioru dowodu osobistego). Powyższa nieprawidłowość powstała w wyniku omyłki pracownika podczas rejestracji danych - prawdopodobnie w trakcie czynności system zawiesił się i podczas ponownej rejestracji Kierownik USC omyłkowo wybrał z listy nieaktualną datę. Omyłka skutkowałą zapisaniem w rejestrze niepoprawnych danych w zakresie daty odbioru dowodu. Aktualnie korekty tych danych może dokonać wyłącznie Ministerstwo Cyfryzacji na zlecenie organu gminy (*akta kontroli s. 49-51, 133, 138-139*).

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie sposobu przechowywania dowodów osobistych i dokumentacji związanej z dowodami osobistymi (*akta kontroli s. 47-48, 133, 134*).

2. Unieważnianie dowodów osobistych.

Badaniu poddano 62 przypadki unieważnień dowodów osobistych, w tym 59 z powodu upływu terminu ważności dowodu, 2 z powodu zmiany danych zawartych w dowodzie, 1 z powodu uszkodzenia dowodu. W tym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości lub uchybień - dowody zostały unieważnione przez pracownika kontrolowanej jednostki zgodnie ze stanem faktycznym i prawnym (*akta kontroli s. 139*).

3. Udostępnianie danych z RDO i dokumentacji związanej z dowodami osobistymi.

W okresie objętym kontrolą do Urzędu Gminy Dąbrówno wpłynęły trzy wnioski o udostępnienie danych w trybie jednostkowym z RDO i jeden wniosek o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi (teczka USC.5345 z 2018 r. - sprawy nr 1-4). Badaniem objęto wszystkie ww. sprawy. Ustalono, iż wszystkie zbadane wnioski złożyły jednostki Policji, przy czym w 3 sprawach organ gminy Dąbrówno wezwał do uzupełnienia braków wniosku poprzez przesłanie dokumentu potwierdzającego umocowanie osoby podpisującej wniosek (naczelnika wydziału, zastępcy naczelnika) w imieniu organu Policji (komendanta jednostki). W wezwaniach powołano się wyłącznie na przepisy art. 63 i 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 ze zm.) - dalej jako k.p.a. Zasadnym byłoby również odesłanie do przepisu art. 72 ust. 2 pkt 1 lit a w zw. z art. 66 ust. 3 pkt 2 ustawy o dowodach osobistych, z którego wynika, że do korzystania z udostępniania danych w trybie jednostkowym są uprawnione organy Policji, co oznacza, że wniosek musi podpisać komendant powiatowy (miejski) Policji, komendant komisariatu Policji lub upoważniona przez niego osoba (*akta kontroli s. 53, 54, 139*).

Ponadto ustalono, że 2 wnioski pozostawiono bez rozpoznania z uwagi na ich nieuzupełnienie (sprawy nr 2 i 4), a w 2 sprawach (nr 1 i 3) organ niezwłocznie udzielił odpowiedzi merytorycznej, przy czym w sprawie nr USC.5345.3.2018 (wniosek o udostępnienie dokumentacji) poinformował wnioskodawcę, że nie posiada koperty dowodowej osoby, której wniosek dotyczy. Jednocześnie wskazał, w którym urzędzie znajduje się ta dokumentacja. Organ nie zastosował w sprawie art. 65 § 1 k.p.a. (nieprawidłowość). Z powołanego przepisu wynika, że „jeżeli organ administracji publicznej, do którego podanie wniesiono, jest niewłaściwy w sprawie, niezwłocznie przekazuje je do organu właściwego, zawiadamiając jednocześnie o tym wnoszącego podanie. Zawiadomienie o przekazaniu powinno zawierać uzasadnienie”. Z kolei art. 75 ust. 1 ustawy o dowodach osobistych stanowi, że organy gmin oraz konsulowie Rzeczypospolitej Polskiej udostępniają dokumentację związaną z dowodami osobistymi znajdującą się w ich posiadaniu. Zatem w sytuacji, gdy wniosek wpłynął do organu, który nie jest wystawcą dowodu osobistego, a tym samym nie posiada przedmiotowej dokumentacji, właściwym rozwiązaniem pozostaje przekazanie wniosku w trybie art. 65 § 1 k.p.a. do organu właściwego (wystawcy dowodu osobistego). Za powyższą nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Kierownik USC, który wyjaśnił, że omyłkowo zastosował przepisy dotyczące udostępnienia danych z rejestru mieszkańców, rejestru zamieszkania cudzoziemców i rejestru PESEL przy udostępnieniu dokumentacji związanej z dowodami osobistymi, a należało zastosować art. 65 § 1 k.p.a. Nieprawidłowość skutkowałą nieprzekazaniem sprawy do organu właściwego oraz koniecznością złożenia przez wnioskodawcę odrębnego wniosku (*akta kontroli s. 55-58, 134, 139*).

II. Realizacja zadań w zakresie ewidencji ludności.

1. Rejestracja miejsca pobytu obywateli polskich i cudzoziemców.

W okresie od sierpnia 2017 r. do końca lipca 2018 r. w Urzędzie Gminy Dąbrówno złożono 226 zgłoszeń meldunkowych (w tym 83 zgłoszenia pobytu stałego, 126 zgłoszeń pobytu czasowego, 9 zgłoszeń wymeldowania z pobytu stałego, 1 zgłoszenie wymeldowania z pobytu czasowego, 6 zgłoszeń wyjazdu poza granice RP oraz 1 zgłoszenie powrotu z wyjazdu zagranicznego. Badaniu metodą wrywkową poddano 32 wybrane zgłoszenia (tj. 14,15% wszystkich spraw), w tym: 10 pobytu stałego, 15 pobytu czasowego, 3 wymeldowania z pobytu stałego, 1 wymeldowanie z pobytu czasowego, 2 wyjazdu zagranicznego oraz 1 powrotu zza granicy.

Przeprowadzona analiza nie wykazała nieprawidłowości lub uchybień. Ustalono, że zgłoszenia zostały dokonane w formie pisemnej, na obowiązujących formularzach, prawidłowo wypełnionych i podpisanych. Dane adresowe wynikające ze zgłoszeń zostały poprawnie zarejestrowane w rejestrze PESEL (*akta kontroli s. 139, 144*).

2. Udostępnianie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców.

Badaniu poddano dokumentację 16 z 54 spraw udostępnienia danych jednostkowych z ewidencji ludności (29,62%), przechowywanych w teczce aktowej SPO.5345.1. Analizowano sprawy z 2017 r. o numerach od 61 do 68 oraz z 2018 r. o numerach od 21 do 28. Ustalono, że zbadane wnioski zostały złożone przed podmioty realizujące zadania publiczne (m.in. organy administracji publicznej, komorników), na odpowiednim formularzu urzędowym, prawidłowo wypełnionym, co do zasady po wykazaniu przesłanki udostępnienia danych wynikającej z art. 46 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności. Przy czym w sprawie o sygnaturze SPO.5345.1.62.2017 komornik zażądał udostępnienia nie tylko danych dłużnika, ale również imion i nazwisk innych osób zameldowanych pod tym samym adresem co dłużnik. W standardowym uzasadnieniu

wniosku komornik powołał orzeczenie sądowe stanowiące podstawę egzekucji, odpowiednie przepisy ustawy o komornikach sądowych i egzekucji oraz Kodeksu postępowania cywilnego, a także wskazał cel pozyskania danych - „ustalenie miejsca pobytu i danych osobowych dłużnika”. Nie wyjaśnił natomiast, dlaczego potrzebuje również imion i nazwisk innych osób zameldowanych pod tym samym adresem co dłużnik, wobec których nie prowadzi przecież postępowania egzekucyjnego. Tym samym, w ocenie organu kontroli, w uzasadnieniu wniosku komornik nie wykazał zaistnienia przesłanki niezbędności, o której mowa w art. 46 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy. Inspektor ds. obywatelskich nie wezwał zaś wnioskodawcy do uzupełnienia wniosku w tym zakresie, tylko udostępnił żądane dane (nieprawidłowość). Jak wyjaśnił pracownik, dane zostały udostępnione komornikowi, który z racji pełnionego urzędu jest osobą zaufania społecznego. W ocenie pracownika jednostki kontrolowanej powołane we wniosku przepisy i uzasadnienie były wystarczające (*akta kontroli s. 59-61, 134, 139*).

Ponadto w sprawie tej, jak również w sprawie nr SPO.5345.1.26.2018 pracownik udostępnił wnioskodawcom dane w szerszym zakresie niż żądany we wnioskach, a mianowicie: w sprawie z 2017 r. nr 62 - numery PESEL 2 z 4 osób zameldowanych pod tym samym adresem co dłużnik, w sprawie z 2018 r. nr 26 - numer PESEL osoby, której wniosek dotyczy oraz imię matki tej osoby. Dane te nie były objęte żądaniem wniosków. Odnośnie do pierwszej z wymienionych spraw inspektor ds. obywatelskich wyjaśnił, że realizując wniosek o udostępnienie danych automatycznie wprowadził dane, również w zakresie numerów PESEL osób wspólnie zamieszkałych z dłużnikiem, tj. numery PESEL rodziców. Odnośnie do drugiej sprawy pracownik wskazał natomiast, że z wnioskiem wystąpił Starosta Ostródzki. We wniosku błędnie podał imię matki osoby, której wniosek dotyczy, dlatego pracownik wskazał prawidłowe dane w tym zakresie w odpowiedzi. W celu poprawnej weryfikacji osoby załączył również jej nr PESEL. Osoba ta została umieszczona w rodzinie zastępczej i powielanie błędnych danych przez gminę i PCPR bardzo skomplikowałoby życie jego i tej rodziny (*akta kontroli s. 64-66, 135*).

Odnosząc się do powyższych ustaleń i wyjaśnień należy podkreślić, że postępowanie o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców jest postępowaniem wszczynanym wyłącznie na wniosek, a nie z urzędu, na co wskazuje art. 47 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności, a zatem organ gminy jest związany żądaniem wniosku i nie powinien udostępniać danych nie objętych wnioskiem, a uprawnienie do uzyskania określonych danych nie powinno budzić żadnych wątpliwości. Jednocześnie nie stwierdzono negatywnych skutków opisanych powyżej nieprawidłowości. Dane udostępniono bowiem podmiotom realizującym zadania publiczne.

Zgodnie z art. 53 pkt 1 ww. ustawy, w badanych sprawach dane udostępniono nieodpłatnie. Wszystkie sprawy zostały załatwione bez zbędnej zwłoki, przy czym w 14 sprawach odpowiedzi udzielono w dniu wpływu wniosku do urzędu lub w dniu następnym, w jednej sprawie - w 3 dniu od wpływu wniosku, a w jednej - w 4 dniu (*akta kontroli s. 139*).

3. Postępowania administracyjne w sprawach meldunkowych.

W okresie objętym kontrolą Wójt Gminy Dąbrówno wszczął i zakończył 9 postępowań administracyjnych dotyczących obowiązku meldunkowego, przy czym w 3 sprawach wydał decyzję o wymeldowaniu, w 1 - decyzję o odmowie wymeldowania, a w 5 - decyzję o umorzeniu postępowania. Analizie kontrolnej poddano dokumentację 5 wybranych spraw - teczka SPO.5343.3: sprawa z 2017 r. nr 7 oraz sprawy z 2018 r. nr 1, 2, 5 i 6. Na tej podstawie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) W sprawach nr SPO.5343.3.7.2017 i SPO.5343.3.6.2018 postępowania zostały umorzone w związku z dopełnieniem przez osobę, której postępowanie dotyczyło, obowiązku wymeldowania się. Decyzje o umorzeniu postępowania zawierały powołanie prawidłowej

podstawy prawnej, tj. art. 105 § 1 k.p.a., jednak w uzasadnieniu nie przytoczono i nie wyjaśniono treści tego przepisu. Wskazany błąd skutkowałam naruszeniem art. 107 § 3 k.p.a. oraz wadliwością uzasadnienia decyzji. Powołany przepis wskazuje bowiem, że uzasadnienie prawne powinno zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa. Przyczyną powstania nieprawidłowości było błędne przyjęcie przez inspektora ds. obywatelskich, że brak literalnego przytoczenia brzmienia art. 105 § 1 k.p.a. nie uchybia wymogom art. 107 k.p.a. Stwierdzona nieprawidłowość nie wywołała skutków i nie miała wpływu na wynik sprawy. Organ gminy zasadnie bowiem przyjął, że postępowanie podlegało umorzeniu. Ponadto w decyzjach tych nie pouczone strony o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, co z kolei skutkowałam naruszeniem art. 107 § 1 pkt 7 k.p.a. i pozbawieniem stron informacji o przysługującym im uprawnieniu. Pracownik błędnie przyjął, że nie ma potrzeby przytoczenia pouczenia w tym zakresie, gdyż podjęta przez stronę czynność wymeldowania była w całości zgodna z żądaniem wniosku. Należy podkreślić, że pouczenie o prawie do zrzeczenia się odwołania jest elementem obligatoryjnym i musi bezwzględnie znaleźć się w decyzji, bez względu na treść rozstrzygnięcia (*akta kontroli s. 75, 126, 140, 145*).

2) W sprawach nr SPO.5343.3.7.2017 i SPO.5343.3.1.2018 z powodu przeoczenia pracownika, organ gminy nie zawiadomił stron w trybie art. 79 k.p.a. o miejscu i terminie przesłuchania świadków i innych stron oraz o prawie do uczestniczenia w przeprowadzaniu dowodów. Skutkowałam naruszeniem zasady czynnego udziału stron w każdym stadium postępowania (art. 10 § 1 k.p.a.), przy czym protokoły z dokonanych czynności wskazują, że przesłuchania odbyły się na rozprawie. Jednak nie wszystkie strony uczestniczyły w tej czynności. Organ wzywając strony do osobistego stawienia się w urzędzie w wyznaczonym terminie nie informował zaś o zamiarze przeprowadzenia rozprawy z udziałem świadków i innych stron. Pracownik wyjaśnił, że w nagłówku protokołów nie wykreślił wyrazu „rozprawa”. Przesłuchania były prowadzone w „normalnym” trybie. Jeden protokół z przesłuchań (zamiast kilku) miał uprościć sprawę, jednak tak się nie stało, dlatego w kolejnych sprawach nie był już stosowany (*akta kontroli s. 74, 86, 87, 98-100, 135, 145*).

3) Do doręczeń pism używano zwrotne potwierdzenia odbioru w kolorze żółtym, nie zawierające stosownych adnotacji o sposobie i trybie doręczenia w trybie art. 42, 43 lub 44 k.p.a. Skutkowałam to tym, że w przypadku części pism nie można stwierdzić prawidłowości i skuteczności doręczenia. Pracownik wyjaśnił, że w Urzędzie Gminy Dąbrówno stosowane są tylko zwrotki w kolorze żółtym. Mając na uwadze stan finansów gminy stosuje się zwrotki dostarczane bezpłatnie przez operatora pocztowego, Poczta Polska S.A. Zgodnie z art. 43 k.p.a. korespondencja kierowana do adresata w przypadku jego nieobecności jest odbierana przez dorosłego domownika i w większości przypadków listonosz umieszcza stosowną adnotację. Natomiast jeżeli jest to osoba niespokrewniona, prosi o dopisanie stosownej informacji. Niestety nie we wszystkich przypadkach było to zastosowane. Ponadto pracownik poinformował, że Urząd zakupił zwrotki przeznaczone do doręczeń w postępowaniu administracyjnym i od 25 września 2018 r. pracownik stosuje je w bieżącej pracy (*akta kontroli s. 135, 137, 145*).

4) W sprawie nr SPO.5343.3.1.2018 w zawiadomieniu do stron z 16 lutego 2018 r. o zmianie terminu załatwienia sprawy, z powodu przeoczenia pracownika, nie zawarto pouczenia o prawie do wniesienia ponaglenia. Skutkowałam to naruszeniem art. 36 § 1 w związku z art. 37 k.p.a. oraz pozbawieniem stron informacji o przysługującym im uprawnieniu. Pouczenie o prawie do ponaglenia jest elementem obligatoryjnym zawiadomienia wystawionego na podstawie art. 36 § 1 k.p.a. Nadmienić należy, że w zawiadomieniu tym organ wskazał „przewidywany termin zakończenia postępowania”. Pomimo użycia określenia odmiennego niż w powołanym wyżej przepisie można przyjąć, że organ wyznaczył tym samym „nowy termin załatwienia sprawy” (*akta kontroli s. 88, 137*).

Jako uchybienie należy natomiast zakwalifikować zamieszczenie w wezwaniach stron do

osobistego stawienia się w urzędzie i złożenia zeznań pouczenia o sankcji za nieusprawiedliwione niestawiennictwo na podstawie art. 88 § 1 k.p.a. Przepis ten nie ma bowiem zastosowania do przesłuchania stron, co wynika z art. 86 k.p.a. Uchybienie nie wywołało skutków i nie miało wpływu na wynik sprawy. Inspektor ds. obywatelskich wyjaśnił, że wprowadzenie pouczenia w wezwaniu stron miało na względzie zmobilizowanie ich do udziału w postępowaniu, ponieważ strony z różnych przyczyn nie biorą udziału w prowadzonych czynnościach i później mają pretensje do urzędników. Pouczenie w pewnym względzie skutkuje, ponieważ mobilizuje strony do brania czynnego udziału w prowadzonym postępowaniu. Strony przychodzą, pytają, składają wyjaśnienia. W ocenie organu kontroli, chęć zmobilizowania stron do udziału w postępowaniu nie usprawiedliwia zamieszczania błędnych pouczeń (*akta kontroli s. 73, 81, 83, 135, 145*).

Odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienie ponosi inspektor ds. obywatelskich oraz osoba bezpośrednio go nadzorująca.

W pozostałym zakresie dotyczącym stosowania przepisów k.p.a. nie stwierdzono błędów. Organ gminy Dąbrówno prawidłowo zawiadamiał strony o wszczęciu postępowania, pouczając o treści art. 41 k.p.a. oraz podając datę wpływu wniosku wszczynającego postępowanie. Wezwania stron i świadków zawierały wszystkie elementy obligatoryjne przewidziane w art. 54 k.p.a. Z czynności dowodowych pracownik sporządzał protokoły zawierające obligatoryjne elementy określone w art. 68-69 k.p.a. Przed wydaniem decyzji organ zawiadamiał strony o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów (art. 10 § 1 k.p.a.).

Wydane decyzje zawierały obligatoryjne elementy określone w art. 107 k.p.a., w tym uzasadnienie faktyczne i prawne (wyjątek: postępowania umorzone - brak w uzasadnieniu decyzji przytoczenia przepisu art. 105 § 1 k.p.a.). Organ przestrzegał terminów przewidzianych w art. 35 k.p.a., a w przypadku niemożności załatwienia sprawy w tych terminach zawiadamiał strony na podstawie art. 36 § 1 k.p.a. Ponadto w aktach założono i zaktualizowano metryki spraw (*akta kontroli s. 140*).

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. Zapewnienie każdorazowo dokładnej weryfikacji poprawności danych rejestrowanych w RDO w zakresie daty odbioru dowodu osobistego.
2. W przypadku wpływu wniosku o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi gdy organ nie jest wystawcą dowodu osobistego, a tym samym nie posiada przedmiotowej dokumentacji, przekazanie wniosku w trybie art. 65 § 1 k.p.a. do organu właściwego (wystawcy dowodu osobistego).
3. Udostępnianie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców wyłącznie w żądanym przez wnioskodawcę zakresie, po uprzednim wykazaniu zaistnienia przesłanki udostępnienia danych.
4. Przestrzeganie reguł k.p.a. w prowadzonych postępowaniach administracyjnych w sprawach meldunkowych, w szczególności art. 79 k.p.a. i art. 10 k.p.a., oraz pouczanie stron o prawie do wniesienia ponaglenia w trybie art. 37 k.p.a.
5. Przytaczanie i wyjaśnianie w uzasadnieniu decyzji o umorzeniu postępowania podstawy prawnej rozstrzygnięcia.

6. W wezwaniach do stron do osobistego stawiennictwa w urzędzie w celu złożenia zeznań do protokołu stosowanie prawidłowego pouczenia z art. 86 k.p.a.
7. W przypadku doręczania pism do uczestników postępowania meldunkowego stosowanie wyłącznie zwrotnego potwierdzenia odbioru zawierającego odpowiednie adnotacje o sposobie i trybie doręczenia korespondencji.

Proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki